

GRANDIOSO LUTOSŁAWSKI | BACEWICZ | TANSMAN

Orkiestra Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie

Karolina Hyla - Wybraniec koncertmistrz

Maciej Kotarba - dyrygent

W programie:

WITOLD LUTOSŁAWSKI Mała suita na orkiestrę kameralną

- Fujarka
- Hurra polka
- Piosenka
- Taniec

GRAŻYNA BACEWICZ Koncert na orkiestrę smyczkową

- Allegro
- Andante
- Vivo

ALEKSANDER TANSMAN Divertimento na orkiestrę kameralną

- Allegro con spirito
- Adagio
- Vivace

Maciej Kotarba

Zdobywca I Nagrody oraz Nagrody Specjalnej na II Ogólnopolskim Konkursie Dyrygenckim we Wrocławiu. Półfinalista prestiżowych konkursów: The Donatella Flick LSO Conducting Competition oraz X Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga. Jeden z szesnastu uczestników I Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów w Hong Kongu (do którego aplikowało ponad 330 dyrygentów z całego świata). Stypendysta Międzynarodowych Kursów Dyrygenckich w Lusławicach prowadzonych przez Colina Mettersa.

W czerwcu 2017 roku zadebiutował z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej. Koncertował z Athens Philharmonia Orchestra, Hong Kong Sinfonietta, orkiestrami symfonicznymi filharmonii w Szczecinie, Łodzi, Częstochowie, Kielcach, Koszalinie, Wałbrzychu, Sinfonietą Cracovia oraz z wieloma orkiestrami polskich uczelni wyższych oraz Guildhall School of Music w Londynie i Royal Northern College of Music w Manchesterze.

Asystował wielu wybitnym dyrygentom, m.in. Grzegorzowi Nowakowi, Michałowi Klauzie, Wacławowi Kuncowi, Janowi Miłoszowi Zarzyckiemu oraz Jakubowi Chrenowiczowi.

W ramach stypendium studiował w Universität für Musik und Darstellende Kunst w Wiedniu pobierając nauki od Johannes Wildnera i Uroša Lajovica. Uczestniczył w kursach mistrzowskich prowadzonych przez Collina Mettersa, Michalisa Economou, Yoava Talmi i Rafała Jacka Delektę. Ukończył Uniwersytet Muzyczny w Warszawie w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej prof. Marka Pijarowskiego oraz Akademię Muzyczną w Poznaniu w klasach dyrygentury prof. Wacława Kunca i skrzypiec prof. Eweliny Pachuckiej-Mazurek.

LUTOSŁAWSKI | BACEWICZ | TANSMAN

Piotr Urbański

Mała suita na orkiestrę smyczkową (1950) Witolda Lutosławskiego jest dziś – obok arcydziełnego Koncertu na orkiestrę – najczęściej wykonywanym utworem kompozytora. Napisana w czasach obowiązywania doktryny socrealizmu, doskonale wpisała się swoim neoklasycyzmem i ludowością w oczekiwania polityki kulturalnej swoich czasów. Dla Lutosławskiego jednak nie była ona estetycznym kompromisem, ale realizacją idei muzyki użytkowej – „wygodnej i funkcjonalnej”. Utwór oparty jest na melodiach z Rzeszowszczyzny i doskonale odzwierciedla ewolucję języka muzycznego kompozytora, zapowiadając wspomniany „Koncert na orkiestrę”. Cztery – jakże zróżnicowane pod względem melodycznym rytmicznym i instrumentacyjnym – części suity to „Fujarka”, „Hurra polka”, „Piosenka” i „Taniec”.

Podobnie Koncert na orkiestrę smyczkową (1948) jest jednym z najbardziej znanych i cenionych kompozycji Grażyny Bacewicz. To znowu neoklasycyzm, a przy tym nawiązanie do barokowej formy concerto grosso, w której współdziałają ze sobą dwa zespoły instrumentów. W koncercie na orkiestrę – przypomnijmy – nie mają one ustalonego składu, zmieniają się w poszczególnych ogniwach dzieła.

Dwa porządki estetyczne stanowią frapujące doświadczenie muzyczne, daleko wykraczające poza formułę

neobarokowej treści zamkniętej w neoklasycznej formie. „To nie jest zwykła imitacja stylu sprzed wieków. To ideał filozoficzny, wizja integracji i harmonizacji przeszłości z teraźniejszością” – komentował Joseph Swensen. Gdyby szukać najbliższego pokrewieństwa, stanowiłyby je zapewne „Koncerty brandenburskie” Johanna Sebastiana Bacha. Zwróćmy jeszcze uwagę na różnorodność wyrazu poszczególnych części: wyrazistość i żywiołowość melodyczna; pieśniowy liryzm i kantylena na tle kołysankowego ostinato; motoryczna ekspresja czystego ruchu. Po prawykonaniu Stefan Kisielewski zanotował, że dzieło jest napisane „z rozpędem i energią, pełne płynnej inwencji i świetnych pomysłów instrumentacyjnych”.

W latach II wojny światowej Aleksander Tansman spotykał się w Los Angeles z kompozytorami-emigrantami, m.in. Bělą Bartókiem, Arnoldem Schönbergiem czy Igorem Strawińskim. Nic dziwnego, że drugiemu z nich dedykował Divertimento na orkiestrę kameralną – wydane jako fotokopia autografu. Trzydziestoletnie dzieło (Allegro con spirito – Adagio – Vivace) to kolejny dzisiejszego wieczoru ukłon w kierunku klasycyzmu. Utwór znany jest także w autorskim opracowaniu na instrumenty dęte. Przyznam jednak, że znalezienie nagrania nie jest łatwe. Tym bardziej warto posłuchać...

